

INFORMASJON OM BARNEIDRETT I STEINBERG IDRETTSFORENING!

IDRETTENS BARNERETTIGHETER

Barn skal få en positiv pplevelse hver gang de er på trening eller i annen aktivitet. I idretten skal barna ha det sosialt, føle seg trygge, ønske å prøve nye ting og ikke være redde for å feile.

IDRETTENS BARNERETTIGHETER

Idrettens barnerettigheter skal prege måten vi organiserer og gjennomfører aktiviteten for barn. Det er at trenere/aktivitetesledere som er ansvarlige for aktiviteten må legge opp slik at barnas rettigheter blir oppfylt.

1. TRYGGHET

Barn har rett til å delta i et trygt treningsmiljø, fritt for press og utnyttelse. Barn under 6 år skal ha med seg en voksen på aktivitetene. Skader skal forebygges.

Dette betyr:

Med trygt treningsmiljø menes det at de som tilrettelegger treningen gjør det på barnas premisser. Barn skal ikke presses til å delta i aktiviteter eller konkurranser der de selv ikke vil. Foreldre, foresatte eller trenere har ikke lov til å presse egne eller andres barn til å trene mer enn barna selv ønsker.

Barn skal ikke grue seg for å gå på trening og når idrettslaget organiserer trening for barn under 6 år er det viktig at en voksen som barnet er trygg på er med eller er i nærheten. En voksen kan være foreldre/foresatte. Det er vesentlig at de voksne ikke skal forstyrre treningen med prat og annet i forbindelse med treningssituasjonen. Treneren bør søke å engasjere de voksne til fornuftige oppgaver under treningen (hjelp til på en stasjon, sette ut apparater etc). Treneren må veilede voksne/foreldre som ønsker å hjelpe til – dette har med sikkerhet og ansvar å gjøre.

2. VENNSKAP OG TRIVSEL

Barn har rett til å delta i trenings- og konkurranseaktiviteter der det er lagt til rette for at de skal utvikle vennskap og solidaritet.

Dette betyr:

Barn som velger å være aktive i et idrettslag viser til at vennskap er et avgjørende element. Man velger å fortsette med det man trives med. Trivsel gir grobunn for læring og læring gir grobunn for trivsel. Trenings- og

konkurransesaktivitetene må derfor stimulere til utvikling av vennskap. Det er viktig at både trenings- og konkurransesaktivitetene gir idrettslig og sosialt utbytte. Tiltak som skaper splid eller følelse av at noe er urettferdig som favorisering, utvelgelse, topping av lag osv bør unngås.

Det er viktig at man forsøker å organisere treningen på en slik måte at man fremmer fellesskap og trivsel, og samtidig kan tilrettelegge for ulike nivåer på deltakerne slik at alle opplever utfordring og alle opplever mestring.

Hvis praktisk mulig kan man for eksempel ha noen faste treninger og en eller flere ekstra frivillige treninger. Da vil de som er ivrigst kunne velge å trene ekstra. Dersom det av praktiske årsaker er nødvendig med inndeling i partier og begrensning på antall deltakere pr parti, må dette gjøres ut fra visse retningslinjer:

- Barna og foreldrene må få grundig informasjon om ekstratreningen og at dette er frivillig.
- Barna må selv få velge om de ønsker å trene mer. De skal ikke presses av foreldre og trenere.
- De som ikke ønsker å trene mer skal allikevel få en lik mulighet til å være med på konkurranser/kamper.
- Alle barna må i størst mulig grad få et tilbud i tråd med egne ønsker og behov.
- Det er viktig at man i slike prosesser søker å unngå å skille venner. All erfaring tilsier de som blir skilt fra vennene sine slutter etter kort tid.

3. MESTRING

Barn har rett til å oppleve mestring og lære mange ulike ferdigheter. De skal også ha muligheter for variasjon, øving og samspill med andre.

Dette betyr:

Barn liker å lære! Det å mestre nye ferdigheter er moro! Idretten har en unik mulighet til å bygge opp denne positive mestringsfølelsen hos barna. Det er viktig å poengtere at alle må bli sett – også de som kan mindre enn de andre. Alle må få høre at de har fremgang og få nye oppgaver å jobbe med. Mestringsfølelse er motiverende og motvirker frafall. Delaktighet i seg selv gir følelse av mestring. Å sitte på benken er ikke delaktighet. Barn vil gjerne vise, men ikke nødvendigvis bevise.

4. PÅVIRKNING

Barn har rett til å si sin mening og bli hørt. De skal ha mulighet til å være med på planlegging og gjennomføring av egen idrettsaktivitet sammen med trenere og foresatte.

Dette betyr:

Barna er på treningen for å lære og ha det moro sammen med venner. Det å være med på å bestemme innholdet på treningene er motiverende og gir barna en forståelse for at treneren tar dem på alvor.

Når barna er små kan de for eksempel være med å velge avslutningsleken, og når barna er større kan de tas med på råd i forhold til hva de vil bli bedre på, hvilke cup`er/konkurranser etc. de skal delta i osv. Det å starte treningen med en kort samlingsstund kan danne et godt utgangspunkt for å engasjere barna i hva de skal gjøre på treningen. En viktig oppgave for trenerne er å kommunisere med barna.

5. FRIHET TIL Å VELGE

Barn har rett til å velge hvilken idrett eller hvor mange idretter de vil delta i. De bestemmer selv hvor mye de vil trene.

Dette betyr:

Norsk idrett og samfunnet generelt ønsker aktive barn. Idrettens barnerettigheter og Bestemmelser om barneidrett begrenser ikke aktivitetsnivået til barn, men alt skal legges opp etter barnas utvikling og modning.

Barn som ønsker å være aktive innen flere idretter skal ha mulighet til det. Men foreldre/trenere eller andre kan ikke presse barn til å trene mer enn de selv vil. På samme måte må foreldre/trenere ta ansvar for å begrense aktiviteten dersom det blir for mye aktivitet for barna. Vi ønsker ikke utbrente barn.

6. KONKURRANSER FOR ALLE

Barn har rett til å velge om de vil delta i konkurranser eller ikke. Barn som melder overgang fra en klubb innen samme idrett skal ha full rett til å delta i konkurranser for en ny klubb straks overgangen er registrert.

Dette betyr:

I lagidrettene er det spesielt viktig at alle barna får være med å spille. Veldig mange lag har god erfaring og praksis i at alle spiller like mye uavhengig av ferdigheter. Det å toppe lagene for å vinne kamper skal unngås. All forskning peker på at barn heller vil spille sammen med vennene sine kontra det å spille på det beste laget. "Det er morsommere å vinne en kamp sammen med de som virkelig betyr noe for en!" Det å spesialisere/toppe lag i ung alder kan føre til at laget vinner mye, men det fører også ofte til skader og at barna går lei og slutter. Det er det vi kaller en kortvarig effekt. Barn utvikler seg forskjellig og det er ikke mulig å se hvem som blir best som ungdom/voksen når man for eksempel er 10 år.

7. PÅ BARNAS PREMISSE

Barn har rett til å delta i trenings- og konkurranseaktiviteter som er tilpasset deres alder, fysiske utvikling og modningsnivå.

Dette betyr:

Aktivitetstilbudet til barn skal være så bra at barn ønsker å fortsette med idrett og at det gir et så godt grunnlag at barna kan velge hvilken som helst idrett senere i livet. Barn utvikler seg i ulikt tempo og dette må vi ta hensyn til. Treneren må ha kunnskap om når barna er modne for å f.eks. lære spillereglene de ulike idrettene krever.

Leken er den viktigste premissen for barn når de skal lære noe nytt. Leken stimulerer både den motoriske, mentale og sosiale utviklingen som alle er viktige for en kommende idrettsutøver.

BESTEMMELSER OM BARNEIDRETT

1. Barneidrett er idrettsaktiviteter for barn til og med det året det fyller 12 år.
2. For konkurranser I barneidretten gjelder følgende:
 - a) Barn kan delta I lokale konkurranser og idrettsarrangementer fra det året de fyller 6 år, og først og fremst I egen klubb.

Dette betyr:

Når barn starter med konkurranser skal det skje i egen klubb og i nærmiljøet. Det vil si at reiseavstanden til arrangement/konkurranser skal være kort og skje i kommunen, byen eller skolekretsen. Barna skal bruke tiden på å øve og ikke sitte i bilen på vei til konkurranser. En del konkurranser for barn gir også lite fysisk aktivitet og mye venting. Det er viktig at konkurranser organiseres som en integrert del av idrettsopplæringen. Fra det året barna fyller 8 år er det naturlig at reiseavstanden gradvis økes.

??kretsturnstevner og tilsvarende arrangementer som avholdes en gang pr. år for å motivere til deltakelse.

Diverse ferdighetsmerker, distansemerker osv som skal stimulere motivasjon og ønske om å mestre mer er flott og ta i bruk.

Det skal ikke forekomme resultatlister for barn til og med det året de fyller 10 år. Dvs barna kan få oppgitt tiden, lengden, resultatet eller poengene. Lister kan henges opp på selve arrangementet, men ikke i rangert rekkefølge. Urangerte lister skal ikke sendes rundt til idrettslag, trenere e.l. Det skal heller ikke legges ut på nettsiden eller sendes til avisen. Man kan legge ut deltakerlister på nettsiden og det kan også sendes til avisen.

- b) Barn kan delta I regionale konkurranser og idrettsarrangementer fra det året de fyller 9 år.

Dette betyr:

Det enkelte særforbund bestemmer selv hva som er regionalt for deres idrett. Generelt kan man si at lokalt er det som skjer i klubben, kommunen, skolekretsen og byen/stedet. Nasjonalt er hele landet.

Regionalt er det som ligger i mellom. Kretsmesterskap er en regional konkurranse. Det anbefales at regionale konkurranser holdes åpne for alle.

En konkurranse med deltakere fra hele regionen er regional selv om den arrangeres i den lokale klubben til barnet.

- c) Barn kan fra det året de fyller 11 år delta i åpne konkurranser og idrettsarrangementer i Norge, Norden og Barentsregionen.

Dette betyr:

Noen ønsker å reise til andre europeiske land for å delta i ulike arrangement. Det tillates ikke.

- d) Barn fra nordiske land og Barentsregionen kan fra det året de fyller 11 år delta på konkurranser og idrettsarrangementer i Norge.
- e) Det kan benyttes resultatlister, tabeller og rangeringer i konkurranser for barn fra det året de fyller 11 år, dersom dette er formålstjenlig.

Dette betyr:

Norsk idrett ønsker ikke et stort fokus på resultatene i denne aldersgruppen. Det betyr at vi:

- ikke ønsker store lystavler med resultatlister
- ikke ønsker premieseremonier der kun de beste blir tatt fram.
- ikke ønsker oppløsing av resultater over høytaleranlegg
- ikke ønsker mediafokusering på resultatene
 - o En ide er å rope fram den øverste tredjedelen og at de andre kommer frem samtidig og får lik premie.

Norsk idrett ønsker at prestasjonene skal motivere til videre engasjement og mener at et for stort fokus på selve resultatet virker mot sin hensikt. Vi ønsker å underbygge gleden over å mestre framfor frykten for å mislykkes.

- f) Barn til og med det året de fyller 12 år kan ikke delta i mesterskap aom NM, EM, VM og tilsvarende.

Dette betyr:

Det enkelte særforbund har utarbeidet egne regler for når de tillater internasjonal deltakelse for sine utøvere. Det er viktig at overgangen fra barn til ungdom skjer gradvis og veldig ofte er den internasjonale debuten senere enn 13 år.

- g) Alle barn skal få premie i et idrettsarrangement dersom premiering skjer.

Dette betyr:

Dette gjelder til og med det året de fyller 12 år. Premiene kan differensieres fra det året barna fyller 11 år.

3. Idrettslag som organiserer barneidrett skal oppnevne person, tillitsvalgt eller ansatt, som er ansvarlig for barneidretten.

Dette betyr:

Gjelder både særiddrettslag og fleriddrettslag. Det er hovedstyret i idrettslaget som har det overordnede ansvaret for barneidretten.

Opgaver til den som er ansvarlig for barneidretten kan være:

- Kjenne til innholde i Idrettens barnerettigheter og Bestemmelser om barneidrett
 - Følge opp trenere/aktivitetsledere med tilbud om kurs
 - Snakke barnas sak i styret
 - Være delaktig i arrangement for barna
 - Se at barna blir ivaretatt i evt planverk i idrettslaget
 - Sørge for at treningstider for barna blir ivaretatt
 - Ta opp aktuelle saker som omhandler barna
 - Sørge for at nødvendig utstyr er tilgjengelig til aktiviteten
4. Et særforbund kan vedta egne regler som utdyper bestemmelsen innenfor rammen av sin idretts egenart, herunder definere lokale og regionale konkurranser i 2 a) og b) og i særlige tilfeller gjøre unntak fra 2 c) og d). Reglene skal godkjennes av Idrettsstyret eller den Idrettsstyre gir fullmakt.
5. Særforbund forplikter å innta sanksjonsbestemmelser for brudd på barneidrettsbestemmelsene i eget kamp- og konkurranserreglement, herunder hjemmel i å ilegge bøter til idrettslag og til å frata utøvere retten til å delta i konkurranser. Sanksjonene skal være i samsvar med NIF's lov paragraf 11-2. Ved gjentatte eller alvorlige brudd på bestemmelsene, skal saken anmeldes til NIF's domsutvalg.

Hvert enkelt særforbund har ansvar for at bestemmelsene og rettighetene blir gjort kjent, implementeres og etterleves i deres idrett og grener.

Hentet fra:

https://www.idrettsforbundet.no/globalassets/idrett/idrettsforbundet/klubbutvikling/aktivitetsleder-barneidrett/idrettens_barnerettigheter_bestemmelser_om_barneidrett_utfyllende_komm....pdf

IDRETTFORSIKRING FOR BARN

Alle barn som er medlem av lag tilsluttet Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) eller som deltar i organisert aktivitet i klubbens/lagets regi er forsikret gjennom Gjensidige barneidrettsforsikring. For forsikringsavtalen gjelder vilkår for Idrettsforsikring og de generelle vilkår, så fremt disse ikke er fraveket i bestemmelsene nedenfor. Forsikringen omfatter barn til den dato de fyller 13 år. Forsikringspremien betales av NIF.

Hvem forsikringen gjelder:

- a) Medlemmer av lag tilsluttet NIF
- b) Deltakere på idrettsskoler godkjent av NIF
- c) Barn som ikke er medlem av lag/klubb som deltar i organisert aktivitet i klubbens/lagets regi
- d) Barn med nedsatt funksjonsevne omfattes også av forsikringen
- e) Flyktninger/asylsøkere omfattes av dekningen for behandlingsutgifter, selv om de ikke er medlem av norsk folketrygd, under forutsetning at de tilfredsstillere kravene i pkt. 2
- f) Trenere, ledere og oppnevnte dommere som bistår ved organisert aktivitet for barn under 13 år
- g) Forsikringen gjelder i hele verden

Hva forsikringen gjelder:

- a) Idrettsskade er skade på legemet som oppstår plutselig og uforutsett og som inntreffer i forsikringstiden i forbindelse med organisert idrettsutøvelse.
- b) Ulykkesskade er skade på legemet forårsaket ved en plutselig ytre fysisk begivenhet - ulykkestilfelle - som inntreffer i forsikringstiden ved reise og opphold i forbindelse med organisert idrettsutøvelse.

Hvor/når forsikringen gjelder:

Forsikringen gjelder under organisert idrettsutøvelse av den idrett som forsikringsavtalen omfatter, samt under treningsøvelser som naturlig hører sammen med denne i regi av klubben.

Hvordan melde ifra om en idrettsskade?

Alle skader må meldes elektronisk.

Skadeskjema:

<http://www.idrettshelse.no/skadeskjema>

(For skader inntruffet før 01.01.2015: Bruk if skadeskjema)

Idrettens skadetelefon: **02033**

All diagnostisering og behandling utover akuttbehandling skal bestilles av Idrettens Skadetelefon, uten dette bortfaller retten til erstatning:

Se alle vilkår og forsikringsbevis/erstatningsskjema:

https://www.gjensidige.no/privat/meld-skade/idrettsforsikring/_attachment/77047?_ts=14a2a322268

Les mer om Gjensidige barneidrettsforsikring:

<https://www.gjensidige.no/privat/meld-skade/barneidrettsforsikring>

POLITIATTEST

Bakgrunn

Norsk idrett skal være et trygt sted å være for alle. Idrettsstyret har derfor vedtatt at alle idrettslag plikter å innhente politiattest for personer som skal utføre oppgaver som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårige (under 18 år) eller mennesker med utviklingshemming.

Hvem omfattes av ordningen?

Ordningen omfatter både ansatte og frivillige, og gjelder uansett om personen får lønn for oppdraget eller ikke. Det avgjørende er hvilke oppgaver vedkommende skal ha i idrettslaget. Det er ikke enhver kontakt med mindreårige eller mennesker med utviklingshemming som gir anledning til å avkreve politiattest. For at oppgaven skal anses å innebære et tillits- eller ansvarsforhold menes det normalt at oppgaven vil gi en posisjon overfor mindreårige/mennesker med utviklingshemming som muliggjør overgrep, og at oppgaven vil gi eller sette personen i en slik posisjon over noe tid, enten sammenhengende eller flere ganger med jevne mellomrom.

Trenere, instruktører og lagledere som skal ha direkte kontakt med mindreårige eller mennesker med utviklingshemming, vil alltid være omfattet av ordningen.

Idrettsstyret har valgt å gjøre ordningen obligatorisk for å sikre at alle idrettslag har de samme gode rutinene for å forebygge overgrep. Alle mindreårige og mennesker med utviklingshemming i norsk idrett skal ha den samme ordningen og den samme beskyttelsen uavhengig av hvilken idrett de driver eller hvilket idrettslag de er tilsluttet.

Krav om politiattest for alle som utfører oppgaver som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårige (under 18 år) eller mennesker med utviklingshemming, gjelder for alle over 15 år.

Idrettsforbundet ønsker å bevisstgjøre ungdom om deres rolle og ansvar som ledere og forbilder. Å kreve politiattest understreker seriositeten i denne oppgaven, og at vi har de samme krav og forventninger til alle som utfører denne type oppgaver, uavhengig av alder.

Politiet utsteder attest til alle over 15 år.

Norges idrettsforbund anbefaler idrettslag til å hente inn ny politiattest minst hvert tredje år, eller i forbindelse hvor treneren får en ny rolle i idrettslaget.

Søknadsprosedyre

Den som plikter å fremlegge en politiattest til idrettslaget, skal selv sende søknaden til politiet. Dette kan gjøres elektronisk eller per alminnelig post. Før vedkommende kan søke om en politiattest må han/hun få en bekreftelse fra idrettslaget på at det foreligger et behov for en politiattest. Dette skjemaet fåes av politiattestansvarlig.

Fremvisning av politiattest

Etter at politiet har behandlet søknaden blir den returnert til søkeren selv. Når politiattesten er mottatt skal denne fremvises for den i idrettslaget som er ansvarlig for politiattester. Vedkommende skal nedtegne opplysninger om hvilke personer som er avkrevd politiattest, at attesten er fremvist og dato for fremvisningen. Selve attesten beholdes av søkeren.

Dersom det er anmerkninger knyttet til attesten, er det ikke anledning til å la vedkommende få utføre oppgaver for idrettslaget som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårige eller mennesker med utviklingshemming. Det samme er tilfellet dersom attest ikke er innhentet eller ikke fremvist den politiattestansvarlige.

Ved spørsmål ta først kontakt med din [idrettskrets](#).

Andre henvendelser om selve ordningen

sendes til e-post: politiattest@idrettsforbundet.no

UTVIKLINGSPLAN

I barneidretten skal barn til og med det året de fyller 12 år sanke erfaringer I mange aktiviteter, idretter og få en bred bevegelseserfaring.

Alle som driver barneidrett bør følge en felles utviklingsplan for å sikre størst mulig variasjon og muligheter for stor bevegelseserfaring. Innholdet i utdanningsplanene til de enkelte særforbundene og trenernes praksis bør følge denne planen:

OPP TIL 6-ÅRS ALDER

Lek og varierte aktiviteter skal stimulere barnas utvikling og styrke de grunnleggende bevegelsene.

Dette betyr:

I denne aldersgruppen bør treningen organiseres med mye lek i ulike miljøer (i sal, ute i skogen, på idrettsplassen, på isen etc). Eksempler på aktiviteter er: apparatlek i gymsal, hinderløype i skogen, enkle "sistenleker", sangleker etc. En skal sørge for høy aktivitet (dvs ikke kø- ståing), at det er trygt og at alle blir sett. Organisert aktivitet for barn skal understøtte barns medfødte trang til å bevege seg. Det er viktig å stimulere de grunnleggende bevegelsene som; løpe, hoppe, hinke, henge, rulle, balansere, kaste, fange osv. For å unngå "køståing" vil måten aktivitetene organiseres på og tilstrekkelig antall trenere være spesielt viktig.

7-9 ÅR

Gode muligheter til å utforske og øve på ulike fysiske aktiviteter eller idrettsøvelser med forskjellige bevegelsesmønstre, slik at de får bred bevegelseserfaring. Dette gir et godt grunnlag for senere bevegelseslæring. Slike aktiviteter kan drives innenfor en eller flere idretter, men hver idrett har ansvaret for å gjøre tilbudet variert og tilpasset barnas utviklingsnivå.

Dette betyr:

I denne perioden er stort sett de grunnleggende bevegelsene på plass og barna er inne i en rolig vekstperiode. De har en større evne til å lære finkoordinerte bevegelser og kan tilegne seg de fleste idrettslige ferdigheter. Bred bevegelseserfaring er en viktig forutsetning for senere læring av spesialteknikker.

10-12 ÅR

Idretten skal preges av varierte aktiviteter og høyt aktivitetsnivå som sikrer gode basisferdigheter. Fordypning i en eller noen få idretter kan sikre et godt teknikkgrunnlag for senere utvikling innenfor idrettsgrenen.

Dette betyr:

Barna er fremdeles i en rolig vekstfase med stor evne til å lære mye nytt. Norsk idrett bør se på det som en stor fordel og la de utvikle seg innen flere idretter. Både potensielle toppidrettsutøvere og den "vanlige" nordmann vil tjene på opptrening av basisferdigheter i ung alder. Med basisferdigheter her tenker man på styrke, utholdenhet, spenst, hurtighet og koordinasjon/motorikk.

BILDER AV BARN PÅ NETT

Retningslinjer for publisering av bilder og film av barn

Norges idrettsforbund ønsker å sette søkelyset på hvilke regler som gjelder for publisering av bilder og film av våre medlemmer på nettsider, i sosiale medier og i andre publikasjoner. I den forbindelse har Idrettsforbundet laget noen enkle retningslinjer for å bevisstgjøre trenere, ledere, frivillige og foresatte av barn i idrettslag.

Det er viktig å ha respekt for barn og unges integritet og rett til personvern. Noen kan ha særlige grunner for at de ikke ønsker å bli tatt bilde av. I enkelte tilfeller kan bildedeling få uheldige konsekvenser dersom barnet for eksempel bor på hemmelig adresse. Det er en god skikk å alltid spørre om lov før bildet tas.

Hovedregelen er at det alltid skal innhentes samtykke fra alle som direkte eller indirekte kan identifiseres på bildene før de publiseres. Dersom de som er avbildet er under 15 år må samtykke hentes inn både av barnet selv og foresatte. Uønsket publisering kan føre til erstatningsansvar og straffeansvar ifølge åndsverkloven.

Idrettsforbundets retningslinjer:

- Før bilde eller film publiseres skal det være innhentet samtykke fra alle på bildet, og fra deres foresatte dersom barna er under 15 år.
- Ved innhenting av samtykke til å publisere bilder og film bør samtykkeskjema brukes. Det er kun et aktivt samtykke som kan gi grunnlag for å publisere bilder og film.
- Dersom et barn ikke ønsker at bilder eller film skal publiseres skal dette overstyres foreldrenes ønske om publisering.
- Vær bevisst i hvilke situasjoner det tas bilder eller film. Ta aldri bilder av nakne barn og vær varsom med å ta bilder av lett-kledde barn. Vis måtehold ved bruk av fullt navn.
- Det skal alltid samtykkes særskilt for hvert enkelt bilde eller film som skal benyttes til medier.
- Et samtykke kreves også ved publisering av bilder og film i lukkede grupper på nett, som for eksempel Facebook, eller andre nettsteder som er passordbeskyttet.
- Dersom et samtykke trekkes tilbake må publiserte bilder og film slettes.

Samtykke skal hentes inn før offentliggjøringen.

Det er ulovlig å legge ut bilder av andres barn uten tillatelse fra foresatte.